

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДДМА

В.Д. Ковальов

« _____ » _____ 2021 р.

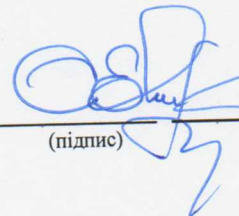
ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

для вступу на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Голова фахової атестаційної комісії

(підпис) С.Я. Єлецьких
(ініціали та прізвище)

Краматорськ, 2021

I ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Програма вступного іспиту на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста за спеціальністю 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» розроблена на основі нормативних програм дисциплін «Підприємництво», «Комерційна діяльність», «Планування діяльності підприємства», «Біржова діяльність», «Економіка торгівлі».

Перелік питань, який пропонується, систематизовано за різноманітними взаємозв'язаними сторонами діяльності майбутнього бакалавра та охоплює її теоретичні основи, а також питання застосування отриманих теоретичних знань для рішення практичних задач. Питання, які містяться в екзаменаційних білетах, дозволяють виявити знання з усіх видів діяльності майбутнього бакалавра у рамках навчальних дисциплін, які вивчалися на освітньому рівні «молодший спеціаліст». Кожний екзаменаційний білет містить тестові питання (базова частина) та практичні задачі (варіативна частина) за програмою вступного іспиту, яка приводиться нижче.

II МЕТА І ЗАВДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

II.1 Мета вступного іспиту

Мета: комплексна перевірка ґрунтовних знань щодо питань теорії та практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин в межах підприємницьких структур; комерційної діяльності та ефективних управлінських рішень її здійснення; методології розроблення перспективних планів підприємницької діяльності; теоретичних і практичних знань з основ функціонування біржової торгівлі і брокерської діяльності; торгівлі як сфери обігу та виду економічної діяльності, економічних характеристик окремих видів торговельної діяльності, господарсько-фінансової діяльності підприємств торгівлі, змісту окремих напрямів цієї діяльності та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

II.2 Задачі вступного іспиту

Завдання вступного іспиту – оцінити комплекс теоретичних знань, отриманих абітурієнтом у період навчання на освітньо-кваліфікаційному рівні «молодший спеціаліст», рівень творчого мислення, уміння синтезувати знання окремих дисциплін для самостійного рішення практичних задач.

Під час підготовки до вступного іспиту абітурієнти повинні:

II.2.1. Знати:

- теоретико-методологічні засади організації підприємницької діяльності у виробничій сфері; передумови підприємництва та елементи підприємницького середовища; правову базу підприємництва; види підприємств та організаційно-правові форми підприємництва; технологію створення власної справи; принципи та особливості бізнес-планування підприємницької діяльності у виробничій сфері; ризики підприємницької діяльності;

- як зорієнтуватися з вибором форми власності, організаційно-правової форми підприємства залежно від того, чим вони будуть займатися, с чого починати і як оформляти документи для реєстрації власного підприємства, що повинне бути обов'язково відображено у договорах з погляду як комерційних умов, так і юридичних наслідків;

- науково-теоретичні основи процесу складання бізнес-планів господарчої діяльності; основні планові показники та порядок їх визначення, алгоритм розробки стратегічних і тактичних планів та програм як інструментів реалізації основних функцій управління діяльністю;

- сутність і механізм біржової торгівлі, порядок створення і функціонування різних бірж, особливості біржової та позабіржової торгівлі в національній економіці і в міжнародних економічних відносинах, індекси біржової діяльності як показники розвитку економіки в цілому, а також порядок створення і функціонування брокерських фірм та укладання біржових угод;

- сутність організаційних форм підприємств та їх значення в процесі торговельного обслуговування населення; основні формати магазинів; основні показники якості торговельного обслуговування та їх використання в практичній діяльності підприємств; умови використання форм роздрібно́ї торгівлі в залежності від спеціалізації та місця розташування магазинів; напрямки діяльності посередників та оптимізації витрат у процесі товарного руху.

II.2.2. Уміти:

- аналізувати стан бізнес-середовища; складати бізнес-план; складати положення про відділи та служби підприємств виробничої сфери; визначати переваги і недоліки придбання існуючого бізнесу; визначати переваги і недоліки створення нового підприємства; спілкуватися з партнерами, клієнтами і конкурентами;

- обрати вид підприємницької діяльності і обрахувати витрати на створення фірми; підготувати документи і зареєструвати фірму певної організаційно-правової форми; укласти угоду (договір); розробляти заходи щодо прийняття ефективних господарських рішень;

- користуватися методикою складання бізнес-планів, проводити оцінку ефективності планів; управляти процесом формування й оцінки

планових показників діяльності суб'єкта господарювання; обґрунтовувати доцільність встановлення планових показників діяльності суб'єкта господарювання; володіти навичками організації планування процесу господарювання та методами розробки бізнес-планів розвитку підприємницької діяльності; користування основами організації та ведення підприємницької діяльності;

- обирати вид біржової діяльності, складати документи щодо укладання угоди з клієнтом на брокерське обслуговування, укладання біржового контракту купівлі-продажу біржового товару, розраховувати показники біржової торгівлі;

- аналізувати маркетингове середовище підприємства; виконувати аналіз ефективності асортиментної та цінової політики підприємства; розробляти пропозиції з підвищення її ефективності; застосовувати отримані знання у своїй практичній діяльності; враховуючи стан економічного розвитку і специфіку діяльності суб'єкта господарювання, обґрунтовано оцінювати і вибирати найефективніші типи магазинів та форми обслуговування населення; застосовувати комерційні інструменти під час формування системи товароруку і механізмів використання; визначати оптимальний рівень витрат у процесі товароруку; здійснювати організацію товаропостачання і продажу товарів підприємств оптової і роздрібною торгівлі; на основі визначених критеріїв здійснювати оптимальний вибір структури і форми організації торгівлі.

II.2.3. Оволодівати навичками:

- аналізу переваг, недоліків підприємств різних за формою власності та організацією; оцінки роботи підприємств за їх видами; розробки бізнес плану-підприємства (майбутньої фірми);

- розрахунку потреби в гуртових закупівлях товарів; обґрунтування доцільності вибору конкретного постачальника товарів; складання договору купівлі-продажу товарів та обґрунтування ефективності комерційних операцій; моделювання та регламентування комерційних процесів на оптових підприємствах та в магазинах;

- аналізу сучасних теоретичних підходів щодо процесу бізнес-планування підприємницької діяльності; обґрунтування функцій та визначення змісту процесу бізнес-планування діяльності; опанування форм, методів і процесу бізнес-планування;

- розробки стратегії поведінки гравця на фондовій і товарній біржі; розрахунку результату від здійснення певних видів біржових операцій; обчислення рахунків клієнтів щодо ф'ючерсних контрактів; користування механізмом хеджування; оцінки ринкової вартості цінних паперів;

- творчого, критичного погляду на діючий економічний механізм управління торгівлею та процес розробки обґрунтованих пропозицій щодо його вдосконалення; швидкого реагування на зміну ринкової кон'юнктури

для внесення відповідних коректив в економічну діяльність торговельних підприємств для збереження або покращення їх позицій на ринку товарів та послуг.

ІІІ КОРОТКИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІН ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ІІІ.1 ПІДПРИЄМНИЦТВО

Тема 1. Природа і економічна сутність підприємництва

Предмет, метод і задачі дисципліни «Підприємництво». Підходи до розуміння суті підприємництва. Об'єкт, суб'єкт і мета підприємницької діяльності. Економічні, соціальні та правові умови для здійснення підприємницької діяльності. Принципи підприємництва. Функції підприємництва. Суб'єкт підприємництва. Права та обов'язки підприємців.

Тема 2. Технологія заснування власної справи

Організаційно-правові форми підприємництва в світі та в Україні. Методи пошуку підприємницької ідеї. Обґрунтування вибору організаційно-правової форми підприємницької діяльності. Сильні та слабкі сторони приватного підприємства та різних видів господарських товариств в Україні. Процес створення власної справи. Лізинг і франчайзинг у підприємницькій діяльності. Засновницькі документи новоствореного підприємства. Статут приватного підприємства. Вимоги до написання статуту товариств з обмеженою та з додатковою відповідальністю, акціонерного товариства. Статутний капітал підприємства та джерела його формування. Процедура державної реєстрації юридичних осіб і приватних осіб – підприємців.

Тема 3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності

Організаційні одиниці підприємництва. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Одноосібне володіння, його переваги та недоліки. Товариство, його особливості. Корпоративна форма організації підприємницької діяльності.

Тема 4. Мале підприємництво

Економічна сутність малого підприємництва. Місце і роль малого підприємництва в економіці. Функції малого підприємництва. Державна підтримка малого бізнесу.

Тема 5. Бізнес-планування в діяльності підприємств

Призначення бізнес-плану. Необхідність розробки бізнес-плану. Процедура розробки бізнес-плану. Програмні засоби розробки бізнес-плану. Особливості бізнес-планування в Україні. Зміст найважливіших розділів бізнес-плану. Обкладинка бізнес-плану. Процедура написання резюме. Формулювання мети діяльності. Аналіз стану справ у сфері діяльності. Опис сутності проекту та продукту. План маркетингу. Виробничий план. Організаційний план. Підприємницькі ризики та управління ними. Оцінка ризиків і страхування. Фінансовий план майбутньої діяльності. Додатки. Зразки реальних бізнес-планів різних видів підприємницької діяльності.

Тема 6. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності

Поняття, класифікація та оцінка ефективності використання трудового персоналу підприємства. Сутність, класифікація та структура основних фондів. Облік та оцінка основних фондів. Знос основних фондів. Амортизація та відтворення основних фондів. Показники ефективності використання основних фондів та шляхи її підвищення. Оборотні кошти: сутність, склад та структура. Нормування оборотних коштів. Оборотність оборотних коштів, її показники та шляхи прискорення. Ефективність прискорення оборотності оборотних коштів.

Тема 7. Планування та проектування підприємницької діяльності

Зміст та види планування. Принципи та методи планування діяльності підприємства. Джерела інформації для здійснення планування. Система планових показників. Форма, зміст та технологія розробки бізнес-плану підприємницької одиниці. Розробка окремих розділів бізнес-плану. Проектування організаційної структури підприємницької одиниці.

Тема 7. Стратегічне управління підприємництвом

Сутність та необхідність стратегічного управління. Класифікація та характеристика основних видів стратегій розвитку підприємницьких одиниць. Методи вибору оптимальної стратегії розвитку. Етапи формування стратегії розвитку підприємницької одиниці. Реалізація стратегії розвитку бізнесу. Оцінка результатів реалізації стратегії розвитку підприємницької одиниці.

Тема 8. Маркетингова діяльність підприємницьких одиниць

Зміст та сутність маркетингу. Види маркетингу. Маркетингова тактика на різних стадіях життєвого циклу товару. Необхідність та структура маркетингового дослідження. Реклама та стимулювання продажу товарів та послуг. Психологія реклами та продаж. Стратегії ціноутворення.

Тема 9. Оцінка підприємницьких ризиків

Зміст та джерела підприємницьких ризиків. Види підприємницьких ризиків. Методи оцінювання підприємницьких ризиків. Стратегія управління підприємницьким ризиком. Шляхи та способи зниження ризику в підприємстві.

Тема 10. Аналіз господарської та фінансової діяльності підприємницьких одиниць

Особливості обліку фінансово-господарської діяльності підприємницьких одиниць. Оцінка та аналіз показників ефективності фінансово-господарської діяльності підприємницьких одиниць. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності. Аналіз витрат та прибутків підприємницьких одиниць. Оцінка ефективності системи оплати праці. Аналіз впливу оподаткування на господарські результати діяльності підприємницьких одиниць.

Список літератури:

- 1 Маліновська, О. Державне регулювання підприємництва: теорія, методика, практика / О. Маліновська, Р. Тринько. – Львів : ЛДУВС, 2007. – 184 с.
- 2 Варналій, З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – 4-те вид., стер. – К.: Т-во Знання, КОО, 2008. – 302с.
- 3 Скібіцький, О.М. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька. – К.: Кондор, 2011. – 912 с.
- 4 Кучеренко, В.Р. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): Навч. посіб. / В. Р. Кучеренко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
- 5 Варналій, З. С. Основи підприємництва: навч. посіб. / З. С. Варналій. – Вид. 3-тє, [переробл. та доповн.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 350 с.
- 6 Лапуста, М.Г. Підприємництво: підручник / М. Г. Лапуста. – М.: Инфра-М, 2007. – 667 с.
- 7 Гой, І.В. Підприємництво: навчальний посібник / І.В. Гой. – К.: ЦУЛ, 2013. – 368 с.
- 8 Юрко, І.В. Торгівельне підприємництво / І.В. Юрко. – К.: ЦУЛ, 2014. – 232 с.

- 9 Бевз, С.І. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навч. посіб. / С.І. Бевз. – К ПП «Фірма «Гранмна». 2012. – 292 с.
- 10 Козловський, В.О. Основи підприємництва. Практикум: навчальний посібник / В.О. Козловський. – вид. 5-те доп. і перероб. – Тернопіль: ТозВ «Тернопіль граф», 2005. – 297 с.

ІІІ.2 КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1. Суть та зміст комерційної діяльності на ринку товарів

Суть комерційної діяльності на ринку товарів і послуг. Передумови розвитку комерційної діяльності в Україні. Тенденції розвитку в Україні та їх узагальнення. Зміст комерційної діяльності. Сегментація елементів комерційної діяльності залежно від стадії просування товарів до споживача та спеціалізації суб'єктів.

Тема 2. Поняття та загальна характеристика суб'єктів комерційної діяльності

Поняття суб'єкта комерційної діяльності. Основні суттєві риси комерсанта. Особливості розуміння «суб'єкта комерційної діяльності» в різних країнах. Класифікація суб'єктів комерційної діяльності. Поняття гуртових підприємств як суб'єктів комерційної діяльності. Загальна характеристика торговельних посередників. Поняття та характеристика різних видів роздрібних підприємств. Суб'єкти комерційної діяльності, що одночасно здійснюють різні види торговельної діяльності: торгові дома, комерційні центри, торгово-виробничі підприємства. Суть гуртового підприємства, еволюція розвитку в Україні. Класифікація гуртових підприємств за різними ознаками. Функціональна структура гуртового підприємства. Суть та особливості діяльності торгових посередників, їх функції та завдання. Переваги та недоліки в діяльності торгових посередників.

Тема 3. Товарні біржі

Поняття товарної біржі. Сучасний стан розвитку товарних бірж в Україні та передумови їх розвитку. Функції товарних бірж та їх завдання. Класифікація товарних бірж за різними ознаками. Структура товарної біржі, характеристика основних структурних підрозділів. Брокерський відділ (контора), котирувальна і арбітражна комісія. Призначення реєстраційного і експертного бюро. Інформаційно-довідковий відділ, розрахункова палата.

Тема 4. Роздрібні торгові підприємства як суб'єкт комерційної діяльності

Поняття роздрібного торгового підприємства, торгової одиниці. Організаційно-правові форми та об'єднання роздрібних підприємств. Комерційні функції роздрібних торгових підприємств. Класифікація роздрібних торгових підприємств за різними ознаками. Особливості діяльності дрібнороздрібних, пересувних і фірмових підприємств.

Спеціалізація і типізація підприємств роздрібної торгівлі. Поняття виду і типу підприємства. Форми спеціалізації підприємств. Основні типи роздрібних торгових підприємств їх трансформація в міжнародну торговельну практику.

Тема 5. Види комерційних операцій та угод

Поняття комерційної операції, її внутрішня структура. Види комерційних операцій, їх загальна характеристика. Суть комерційної угоди. Види комерційних угод. Основні і допоміжні комерційні угоди. Договори поставки та купівлі-продажу товарів. Види договорів за різними ознаками. Зміст договору купівлі-продажу. Характеристика основних умов та варіантів їх формулювання. Суть та структура господарських зв'язків, що виникають при просуванні товарів від виробника до споживача. Види господарських зв'язків. Прості і складні господарські зв'язки. Нормативно-правове забезпечення господарських зв'язків.

Тема 6. Торгово-посередницькі операції і угоди

Поняття торгово-посередницьких операцій, їх загальна характеристика, переваги та недоліки. Операції по перепродажу: дилерські і дистриб'юторські. Комісійні операції. Зміст та суть договору комісії. Особливості консигнаційних операцій при здійсненні зовнішньоторговельної діяльності. Агентські операції, їх суть та види. Комерційні підстави брокерських операцій. Загальна характеристика змісту торгово-посередницьких угод. Зміст комерційних угод з торговим посередником.

Тема 7. Міжнародні комерційні операції

Суть міжнародних комерційних операцій. Ліцензування та квотування експортно-імпортних операцій. Генеральна та індивідуальна ліцензії. Суть та види квот. Порядок видачі ліцензій на експортно-імпортні операції. Особливості змісту зовнішньоторговельних контрактів. Процедура і техніка здійснення міжнародних комерційних операцій.

Тема 8. Основи ведення комерційних переговорів

Загальні норми ведення комерційних переговорів. Значення переговорів в комерційній практиці, визначення осіб для ділових переговорів. Порядок знайомства учасників переговорів. Підготовка до

комерційних переговорів. Види переговорів. Порядок ведення комерційних переговорів. Норми ведення переговорів, їх психологічна атмосфера. Підбиття підсумків переговорів. Оформлення результатів комерційних переговорів. Запис змісту, підготовка довідки про переговори. Оформлення протоколу про наміри або попереднього контракту.

Тема 9. Ярмарки і виставки як організаційна форма комерційної діяльності

Поняття, види та завдання ярмарок і виставок. Міжрегіональні, міжнародні і місцеві, спеціалізовані та універсальні ярмарки і виставки. Порядок підготовки та проведення ярмарок і виставок. Координуючі та робочі органи ярмарку. Зарубіжний досвід роботи ярмарків.

Технологія ярмарково-виставкової діяльності. Поняття про стенд, його облаштування та оформлення. Типи стендів. Вимоги до презентації товару на ярмарку. Організація роботи стенду. Підбір персоналу, вимоги до керівника стенду.

Тема 10. Товарні аукціони. Проведення тендерів

Суть товарних аукціонів. Основні відмінні риси товарного аукціону. Вимоги до аукціонного товару. Розвиток аукціонної торгівлі в світі. Основні етапи проведення товарного аукціону. Підготовка до аукціону. Попередній огляд товарів. Аукціонний торг. Оформлення та реалізація аукціонної угоди.

Суть тендерів. Основні поняття та дефініції тендерної торгівлі. Види тендерів та основні етапи їх проведення.

Тема 11. Ризик в комерційній діяльності

Суть комерційного ризику. Основні причини виникнення ризику. Види ризику та їх характеристика. Аналіз і оцінка комерційного ризику. Зони ризику. Вимірювання ризику. Методи аналізу ризику. Якісний та кількісний аналіз ризику. Зниження ризику. Способи зниження ризику.

Тема 12. Ефективність комерційної діяльності

Суть ефективності комерційної діяльності. Поняття ефекту та витрат. Види ефективності комерційної діяльності. Критерії ефективності. Показники ефективності. Принципи їх формування. Класифікація показників. Інтегральний, узагальнюючий та специфічні показники, їх визначення. Ефективність виконання комерційних договорів.

Список літератури:

- 1 Апопій В.В. Комерційна діяльність: підручник / В.В. Апопій. – К.: Знання, 2008. – 558 с.

- 2 Половцев, Ф.П. Комерційна діяльність. Підручник / Ф.П.Половцев. – М.: «Инфра-М», 2008. – 248с.
- 3 Балабан, П.Ю. Комерційна діяльність / П. Ю. Балабан, М. П. Балабан, Т. Л. Мітяєва, О. М. Михайленко, Л. О. Попова, М. М. Хурса. – К.: Знання, 2015. – 500 с.
- 4 Антонюк, Я. М. Комерційна діяльність: навчальний посібник / Я.М. Антонюк, І.М. Шиндировський І. М. – Львів: «Магнолія», 2011. – 332 с.
- 5 Апопій, В.В. Основи підприємництва / В.В. Апопій, Н.О. Шутовська, С.А. Середа. – Львів: «Новий світ-2000», 2013. – 323 с.
- 6 Антонюк, Я. М., Організація виставкової діяльності / Я.М. Антонюк, І.М. Шиндировський І. М. – Львів: Вид-во ЛКА, 2015. – 328 с.
- 7 Шалева, О.І. Електронна комерція / О.І. Шалева. – К.: ЦНЛ, 2011. – 215 с.
- 8 Грищенко, І.М. Комерційна діяльність посередницьких підприємств / І.М. Грищенко. - Київ: Грамота, 2009. – 448 с.

III.3 ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві

Зміст та предмет бізнес-планування господарчої діяльності. Завдання планування на виробництві. Основні планові показники. Організація контролю за виконанням планів на виробництві, що функціонує в умовах ринку.

Тема 2. Система планів підприємства

Нормативна база планування. Класифікація планів підприємства за строками. Структура та зміст довгострокових, середньострокових та короткострокових планів господарчої діяльності.

Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання

Об'єктивна необхідність планування підприємницької діяльності. Суть поняття «бізнес-план». Класифікація бізнес-планів. Цілі розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Суть поняття «інформаційне поле бізнес-плану». Основні складові інформаційного поля. Джерела отримання та вимоги до якості інформації. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Характеристика і призначення початкової, підготовчої та основної стадій розробки бізнес-плану.

Тема 4. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Логіка процесу стратегічного планування на підготовчій стадії розробки бізнес-плану. Основні цілі і складові зовнішнього аналізу. Аналіз загальноекономічних чинників зовнішнього середовища фірми. Основні складові галузевого аналізу. Оцінка конкурентної позиції фірми. Визначення місії та формування цілей діяльності фірми. Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії бізнесу. Формування структури бізнес-плану. Фактори, що впливають на зміст і структуру бізнес-плану. Структура бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій у виробничу діяльність. Логіка розробки бізнес-плану. Загальні вимоги до стиля написання бізнес-плану.

Тема 5. План маркетингової діяльності та виробництва

Завдання маркетинг-плану. Цілі та логіка розробки маркетинг-плану. Етапи процесу формування цілей маркетингової діяльності фірми. Стратегія маркетингу. Етапи опрацювання стратегії маркетингу. Засоби реалізації стратегії маркетингу. Прогнозування обсягів продажу продукції фірми. Завдання та логіка розробки виробничого плану. Зміст виробничого плану. Основні виробничі операції. Машина та устаткування.

Тема 6. Управління та організація

Цілі та логіка розробки організаційного плану. Структура організаційного плану. Характеристика основних розділів організаційного плану. Обґрунтування вибору організаційної форми бізнесу. Визначення потреб фірми в персоналі. Власники фірми й команда менеджерів. Організаційна схема управління фірмою. Кадрова політика фірми.

Тема 7. Оцінка ризиків

Сутність ризику. Типи можливих ризиків. Цілі розробки та структура розділу «Оцінка ризиків». Концепція управління ризиками. Способи реагування на небезпеки та загрози для бізнесу фірми. Заходи з мінімізації або нейтралізації негативних наслідків можливих ризиків. Страхування ризиків.

Тема 9. Фінансовий план

Завдання розробки та значення фінансового плану. Особливості розробки фінансового плану. Структура фінансового плану. Завдання розробки і процедура складання плану доходів і витрат, плану грошових надходжень і виплат, планового балансу. Очікувані фінансові коефіцієнти.

Аналіз чутливості. Фінансові потреби фірми й умови повернення коштів потенційним кредиторам та інвесторам.

Тема 10. Фінансове планування

Зміст і завдання фінансового плану. Визначення обсягів фінансових ресурсів і джерел їхнього надходження. Основні завдання фінансового планування. Види фінансових планів: довгостроковий, поточний і оперативний. Складання фінансового плану за видами діяльності: оперативної, інвестиційної і фінансової. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування потреби в основному і оборотному капіталі, їх визначення. Джерела фінансування капітальних вкладень. Методи розрахунку потреби в оборотних коштах. Планування прибутковості підприємства. Валовий і чистий прибуток, їхня характеристика і послідовність розрахунку.

Тема 11. Оновлення продукції

Формування планів оновлення продукції, їхній склад і завдання. Загальна характеристика планових робіт у системі створення, підготовки виробництва і освоєння нової продукції. Завдання і склад планових робіт зі створення, підготовки виробництва і освоєння нової продукції. Нормативна база планування та комплекс основних планових обчислень. Оптимізаційні планові розрахунки оновлення продукції. Економічна ефективність освоєння нової продукції: методичні підходи, порядок обґрунтувань. Методичні основи обчислення технологічної собівартості. Вибір варіанта технологічного процесу.

Тема 12. Організаційно-технічний розвиток

Технічний та організаційний розвиток підприємства. Зміст, завдання і послідовність розробки плану організаційно-технічного розвитку підприємства. Основні складові плану. Етапи планування організаційно-технічного розвитку підприємства. Принципи планування техніко-організаційного розвитку. Техніко-економічний аналіз. Зміст, структура, основні елементи. Фактори технічного й організаційного рівня розвитку підприємства. Оцінка технічного рівня розвитку підприємства. Економічне обґрунтування організаційно-технічних заходів. Види ефектів від реалізації організаційно-технічних заходів. Система показників і методика оцінки загальної економічної ефективності організаційно-технічних заходів. Методи планування організаційно-технічного розвитку підприємства.

Список літератури:

- 1 Попов, В. М. Бизнес-планирование: учебник / В. М. Попов, С. И. Ляпунов, С. Г. Млодик. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2009. – 816 с.
- 2 Тарасюк, Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посібник / Г.М. Тарасюк. – К. : Каравела, 2006. – 280 с.
- 3 Лаврів, Л. А. Планування діяльності організації : навчальний посібник / Л.А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2013. – 320 с.
- 4 Должанський, І. З. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посібник / І. З. Должанський, Т. О. Загорна. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2009. – 384 с.
- 5 Македон, В. В. Бізнес-планування: навч. посібник / В. В. Македон. – К.: ЦУЛ, 2009. – 236 с.
- 6 Алексеев, М.М. Планування діяльності фірми: навч.-метод. посібник / М.М. Алексеева. – К.: Фінанси і статистика, 2011. – 248 с.
- 7 Покропивний, С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: навч. посібник / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболь, Г.О. Швиденко, О.Г. Дерев'янка. – [вид. 2-ге, доп.]. – К.: КНЕУ, 2010. – 379 с.
- 8 Ясинський, В. В. Бізнес-планування: теорія і практика : навч. посіб. / В.В. Ясинський, О.О. Гайдай. – К.: «Каравела», 2006. – 232 с.
- 9 Петухова, С. В. Бизнес-планирование. Как обосновать и реализовать бизнес-проект. – М.: Омега-Л, 2013. – 176 с.
- 10 Васильців, Т.Г. Бізнес-планування: навчальний посібник / Т.Г. Васильців. – К.: Знання, 2013. – 207 с.

ІІІ.4 БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1. Сутність біржової діяльності

Біржова торгівля як основа біржової діяльності. Еволюція біржової торгівлі. Поняття бірж. Завдання та функції бірж. Види бірж їх спеціалізація. Основні світові біржові центри. Ф'ючерсні біржі. Суб'єкти біржової діяльності: біржі, продавці і покупці, посередники, брокерські контори, організації, що саморегулюються, держава. Біржовий товар. Історія формування національного біржового ринку.

Тема 2. Товарна біржа та діяльність брокерських контор

Формування товарних ринків як основних учасників і особливості діяльності товарних бірж, формування товарних ринків. Біржовий товар товарної біржі, його стандартизація і допуск на біржу. Учасники біржової торгівлі. Матеріально технічна база і організація роботи біржі. Біржові угоди та їх класифікація. Послідовність укладання угоди: продавець, брокер, біржа, брокер, покупець. Організація торгівлі на біржі, біржова сесія, біржові торги. Біржовий торговельний зал. Операції у торговельному залі. Техніка

проведення біржових торгів. Особи, які присутні у залі. Аукціонна торгівля. Сутність та функції біржових контор.

Тема 3. Ф'ючерсна біржа

Ф'ючерсний контракт і хеджування. Поняття, історія та причини виникнення ф'ючерсної торгівлі. Цілі та функції ф'ючерсної торгівлі. Реальний товар. Наявний і ф'ючерсний ринок. Характеристика первинного і вторинного ринків. Механізм біржової ф'ючерсної торгівлі. Поняття і основні ознаки ф'ючерсного контракту. Єдність та розбіжності ф'ючерсного і форвардного контрактів. Об'єкти ф'ючерсного контракту. Види ф'ючерсних контрактів. Визначення вартості ф'ючерсних контрактів, підрахунок прибутків і збитків.

Тема 4. Опціони і ф'ючерсні контракти

Опціонні угоди із ф'ючерсними контрактами та їх цілі. Поняття опціону, спільні риси і розбіжності опціонів і ф'ючерсних контрактів. Фактори, які визначають розміри опціонних угод. Ціна реалізації і вартості опціону. Дострокова ліквідація опціону.

Тема 5. Фондова біржа. Фондова біржа і фондовий ринок

Цінні папери як біржовий товар, їх класифікація у світовій і українській практиці. Учасники біржового ринку: емітенти цінних паперів, інвестори продавці і покупці, посередники, держава. Економіко-статистичні показники ринку цінних паперів. Біржові індекси. Сутність і порядок укладання біржових угод на фондовій біржі види заяв на здійснення угод. Види біржових угод, їх основні характеристики, оформлення і використання.

Тема 6. Валютна біржа

Історія виникнення і особливості валютної біржі і валюти як товару. Організація валютної біржі. Види валютних угод і механізм їх укладання.

Список літератури:

- 1 Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник / О.М. Сохацька. – 2-ге вид. змін. й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. – 632 с.
- 2 Мещерякова, Т. К. Біржова справа: практикум / Т. К. Мещерякова, В. О. Козловський, О. Й. Лесько. – Вінниця: ВНТУ, 2010. – 78 с.
- 3 Пепа, Т.В. Біржова діяльність: навчальний посібник / Т.В. Пепа, Т.І. Пішеніна, В.В. Лавринович. – К.: «Ліра-К», 2014. – 540 с.
- 4 Солодкий, М.О. Біржовий ринок: навч. посіб. / М.О. Солодкий. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 565 с.

- 5 Тетарчук І.В. Біржове право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів / І.В. Тетарчук. – К.: Знання, 2016. – 244.
- 6 Резго, Г.Я. Биржевое дело: учебник. / Г.Я. Резго, И.А. Кетова. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 272 с.
- 7 Солодкий, М.О. Основи біржової діяльності: посібник / М.О.Солодкий, С.А.Стасіневич, Т.Ю. Андросович. – К.: Видавничий центр НУБіП України. – 2012. – 153 с.
- 8 Солодкий, М.О. Біржовий ринок: навч. посібн. / М.О. Солодкий. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 565с
- 9 Дудяк, Р.П. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: навч. посібн. / Р.П. Дудяк, С.Я. Бугіль. – Львів: “Магнолія – 2006”, 2007. – 360 с.
- 10 Крамаренко, В.І. Біржова діяльність / В.І. Крамаренко. – К.: ЦУЛ, 2003 – 252 с.

III.5 ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ

Тема 1. Правові засади здійснення торгівельної діяльності та управління підприємством

Поняття та класифікація підприємств. Класифікація об'єднань підприємств. Правові засади здійснення комерційної діяльності. Умови створення та реєстрації підприємств. Сутність торгівельної діяльності. Принципи здійснення торгівельної діяльності. Ринкове середовище функціонування підприємства торгівлі. Сутність процесу управління. Функції, методи та стилі управління. Типи організаційних структур управління підприємством та органи управління підприємством. Економічні форми організації продуктивних сил.

Тема 2. Основні засоби та оборотні кошти підприємства

Поняття та класифікація основних засобів. Облік та оцінка основних засобів. Фізичний та моральний знос основних засобів. Відтворення основних засобів.. Амортизація основних засобів: суть та особливості систем її нарахування. Показники та напрями підвищення ефективності використання основних засобів. Лізинг, як форма оновлення технічного рівня підприємства. Поняття, склад та характеристика оборотних коштів підприємства. Характеристика процесу обертання. Показники оборотності та шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.

Тема 3. Персонал і продуктивність праці

Поняття та класифікація персоналу. Правові основи використання персоналу на підприємствах України. Зміст понять професія, спеціальність,

кваліфікація. Особливості обліку персоналу. Система управління персоналом: органи та функції. Оцінка ефективності роботи персоналу. Продуктивність праці як економічна категорія. Чинники і резерви підвищення ефективності використання персоналу.

Тема 4. Нематеріальні ресурси і активи підприємства

Поняття та склад нематеріальних ресурсів підприємства. Особливості охорони прав на об'єкти промислової власності. Авторське й суміжне право. Взаємозв'язок між товарним знаком та брендом. Зміст раціоналізаторської пропозиції, ноу-хау, гудвілу. Методи оцінки вартості нематеріальних активів підприємства.

Тема 5. Інвестиційні ресурси та інноваційні процеси

Поняття та класифікація інвестицій. Характеристика фінансових та капітальних, прямих та портфельних інвестицій. Види цінних паперів. Поняття, класифікація, значення інновацій та їх взаємозв'язок з інвестиціями. Процес прийняття рішення про доцільність інвестування. Показники ефективності інвестування. Методика оцінки доцільності інвестування з урахуванням фактору часу та ризику інвестування.

Тема 6. Продукція підприємства

Асортимент та номенклатура. Виробнича програма підприємства. Виробнича потужність підприємства. Якість та конкурентоспроможність продукції. Маркетингова діяльність підприємства. 8.6. Стандартизація та сертифікація продукції.

Тема 7. Витрати та їх класифікація, ціноутворення

Поняття та класифікація витрат підприємства. Сутність собівартості продукції. Проблеми та шляхи зниження собівартості продукції в умовах ринкової економіки. Визначення беззбиткового обсягу роботи підприємницької структури. Ціноутворення на підприємствах торгівлі. Теорії ціноутворення. Види цін. Ціни за каналами товароруху. Методи ціноутворення: ціни орієнтовані на витрати; ціни орієнтовані на конкурентів; ціни договорів. Державне регулювання ціноутворення.

Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства торгівлі та ефективність його діяльності

Дохід підприємства: поняття, структура, класифікація. Прибуток як мета й узагальнюючий показник ефективної діяльності підприємства.

Поняття та алгоритм визначення валового прибутку, прибутку до оподаткування, чистого прибутку. Особливості розподілу прибутку на підприємствах різних організаційно-правових форм. Показники рентабельності діяльності підприємства. Оцінка і діагностика фінансового стану підприємства. Ефективність діяльності підприємства торгівлі. Сутність, критерії та показники ефекту та ефективності господарської діяльності підприємства. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок підвищення ефективності використання активів, персоналу та організаційно-технічних заходів.

Тема 9. Мотивація й оплата праці

Сутність та методи мотивації. Відмінність мотивації від стимулювання. Політика оплати праці в ринкових умовах господарювання. Функції заробітної плати на підприємстві. Форми і системи оплати праці персоналу підприємства. Системи участі працівників у прибутках (доходах) підприємств.

Список літератури:

- 1 Азарян, О. М. Організація і технологія торгівлі: підручник: / О. М. Азарян, Е. М. Локтєв, В. П. Оліфіров. – Вид. 2-ге, розшир. та допов. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010 . – 608 с
- 2 Апопій, В.В. Організація торгівлі: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Апопій. – К.: «Центр учбової літератури», 2008 . – 632с.
- 3 Ковальчук, І. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. В. Ковальчук. – К.: Знання, 2008. – 679 с.
- 4 Швиндаренко, Г.О. Економіка підприємства: підруч. / Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова. – К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.
- 5 Яковлев, Ю.П. Економіка торгівлі / Ю.П. Яковлев. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2009. – 355 с.
- 6 Власова, Н.О. Економіка торгівлі: навчальний посібник / Н.О. Власова, Н.С. Краснокутська. - Х.: Світ Книг, 2015. – 473 с.
- 7 Тягунова, Н.М. Торговельна логістика. Кредитно-модульний курс. Навчальний посібник / Н.М. Тягунова. – К.: ЦУЛ, 2014. – 148 с.

IV. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗАВДАНЬ

IV.1 Склад завдань екзаменаційного білету

Структура білету для вступу на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» включає дві частини: теоретичну та практичну. У свою чергу у структуру теоретичної частини екзаменаційного білету входять тестові завдання (10 тестів), практичної частини – задачі у вигляді тестів (5 задач).

Пропоноване коло питань потребує вміння шляхом логічного та аналітичного мислення знаходити вірні відповіді на тестові завдання, які містяться у білеті, продемонструвати уміння щодо розв’язання практичних задач. Наведені в програмі завдання відрізняються багатоплановістю. За їх допомогою моделюються можливі умови трудової діяльності майбутнього фінансиста, пов’язані з необхідністю визначення правильної лінії поведінки на ринку, прийняття оптимального рішення проблеми, що виникла, оцінки реального положення ситуації, що склалася.

IV. 2 Критерії оцінки завдань екзаменаційного білету

Правильність виконання завдань вступного іспиту на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста за фахом «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» перевіряється за всіма базовими дисциплінами, які виділено у Програмі викладачами кафедри «ФБСП».

Оцінка виконання екзаменаційного завдання здійснюється за 200 бальною шкалою (таблиця 1).

Таблиця 1 – Структура бальної оцінки виконання екзаменаційного завдання вступного іспиту на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста за спеціальністю 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

№	Завдання	Оцінка одного вірного завдання, балів	Сума балів (рейтинг)
Теоретична частина			
1	10 тестів	10 балів	100 балів
Практична частина			
2	5 практичних задач	20 балів	100 балів
Разом			200 балів

Результати випробування потенційних абітурієнтів оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів (100 балів – мінімальний позитивний результат, 200 балів – максимальний).

Отримана студентом оцінка підтверджується всіма членами комісії з прийняття вступного іспиту за спеціальністю – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» підписами.

**Голова фахової
атестаційної комісії**

Єлецьких С.Я., д.е.н., проф.

Додаток 1

Питання для підготовки до вступного іспиту на навчання за ступенем бакалавра на базі диплому молодшого спеціаліста спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Підготовка до теоретичної частини.

1. Як називається підприємство роздрібної торгівлі, яке виступає як юридична особа або перебуває в окремій будівлі, торговому приміщенні?
2. Сутність прибутку підприємства.
3. Як називається особа, яка здійснює підприємницьку діяльність?
4. Як називається організаційно відокремлена і економічно самостійна ланка виробничої сфери народного господарства, що спеціалізується на виготовленні продукції, виконанні робіт і наданні послуг?
5. Акцизна марка.
6. Як називаються біржі, на яких операції здійснюють представники різних країн світу?
7. Інвестиції.
8. Як називається неспроможність підприємства (фірми) своєчасно платити за своїми фінансовими зобов'язаннями.
9. Поняття амортизації.
10. Поняття цінового ризику.
11. Формула розрахунку залишкової вартості основних фондів.
12. Формула розрахунку чистого фінансового результату підприємця.
13. Хто такі «оптові посередницькі, самостійні фірми, які обслуговують різні галузі промисловості і пропонують виробникам товарів та послуг, що споживаються цими галузями, себе у ролі збутових посередників»?
14. Як називається спосіб фінансування збиткових підприємств, яким видаються кошти з державного бюджету з метою покриття витрат?
15. Основні кошти.
16. Сутність акцизу.
17. Як називається власний капітал акціонерного товариства?
18. Сутність акції.
19. Поняття активу балансу.
20. Як називається підприємство будь-якої галузі народного господарства з невеликою чисельністю штатних працівників?
21. Поняття товарного знаку товару.
22. Поняття збитку підприємства.
23. Як називають особу, яка керує всією діяльністю і організовує роботу підприємства?
24. Як називається фірма, сфера виробничої та комерційної діяльності якої розповсюджується на світові міжнародні ринки?
25. Який найважливіший показник фінансових результатів діяльності підприємства, кінцева ціль будь-якого комерційного підприємства?

26. Як називають податок, що сплачується суб'єктами малого підприємництва – юридичними і фізичними особами відповідно до чинного законодавства?
27. Виберіть елементи, які відносяться до нематеріальних активів підприємства.
28. Поняття точки беззбитковості.
29. Основні виробничі витрати підприємства.
30. Які витрати на виробництво та реалізацію продукції вважаються оптимальними?
31. Витрати на збут.
32. Що не включає роздрібна ціна ?
33. Оптові ціни.
34. Роздрібні ціни.
35. Що є основною умовою одержання підприємством прибутку?
36. Як називається сектор ринку, на якому здійснюється купівля та продаж грошей як специфічного товару?
37. Що є об'єктом купівлі-продажу на грошовому ринку?
38. Як називають процес встановлення курсів іноземних валют?
39. Що є основною метою діяльності підприємства?
40. Які суб'єкти господарювання не є юридичними особами?
41. Розкрийте сутність поняття «виробничі відносини».
42. Коли кредит є державним?
43. Коли кредит є банківським?
44. Ломбарди.
45. Грошові кошти підприємства.
46. За чийм розпорядженням здійснюється витрачання грошових коштів підприємства?
47. Як називають надання позикодавцем коштів у грошовій або іншій формі під відсоток на встановлений термін за визначених умов?
48. Що не належить до фінансової звітності?
49. Який документ не потрібно подавати при відкритті рахунків у банку?
50. Що таке фінансова криза суб'єкта підприємницької діяльності?
51. Поняття платоспроможності.
52. Який Закон регулює випуск акцій в Україні?
53. Яку сферу не охоплює соціальна ефективність?
54. Сутність рентабельності.
55. Що є важливою умовою для успішного старту підприємництва?
56. Що таке конкуренція?
57. Як називають передачу власником у строкове володіння та використання земельної ділянки іншим юридичним або фізичним особам за відповідну плату?

58. Як називають нематеріальні засоби, що не мають фізичної, тілесної форми, визнаються об'єктом права власності, мають вартість і можуть бути ідентифіковані?

59. Як називається зафіксована в статуті загальна вартість активів, яка є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства?

60. Прибуток від реалізації продукції.

61. Що відносять до виробничого підприємництва?

62. Як визначається собівартість виробництва продукції?

63. Поняття банкрутства.

64. Що таке «банківський кредит»?

65. Поняття іпотечного кредиту.

66. Що належить до зовнішніх джерел формування грошових потоків?

67. Що є основним джерелом відшкодування коштів на виробництво та реалізацію продукції, утворення доходів і формування фінансових ресурсів?

68. Сутність іпотечного кредиту.

69. Що належить до зовнішніх джерел формування грошових потоків?

70. Що є основним джерелом відшкодування коштів на виробництво та реалізацію продукції, утворення доходів і формування фінансових ресурсів?

Підготовка до практичної частини.

1. Загальна сума доходу підприємця визначається як добуток кількості продукції та ціни одиниці продукції.

2. Роздрібна ціна товару визначається як сума оптової ціни товару та націнки на товар.

3. Чистий прибуток підприємства визначиться як різниця між фінансовим результатом до оподаткування та податком на прибуток.

4. чистий річний дохід підприємства визначається як різниця між загальним фондом оплати праці та податками з фонду оплати праці.

5. Загальний дохід від реалізації продукції визначається як сума чистого доходу підприємства та податку на додану вартість.

Додаток 2.

Зразок екзаменаційного білету
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДДМА

_____ В.Д. Ковальов

« _____ » _____ 2021 р.

Ступінь _____ Бакалавр

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

І ЧАСТИНА (ТЕОРЕТИЧНА)

Тестові завдання (10 тестів по 10 балів).

1. Будь-яке підприємство роздрібною торгівлі, яке виступає як юридична особа або перебуває в окремій будівлі, торговому приміщенні це:

- а) біржа;
- б) магазин;
- в) майстерня.

2. Різниця між сукупністю доходів і видатків фірми це:

- а) прибуток;
- б) собівартість;
- в) виручка від реалізації.

3. Особа, яка здійснює підприємницьку діяльність називається:

- а) підприємець;
- б) бухгалтер;
- в) аналітик.

4. Організаційно відокремлена і економічно самостійна ланка виробничої сфери народного господарства, що спеціалізується на виготовленні продукції, виконанні робіт і наданні послуг це:

- а) склад;
- б) магазин;
- в) підприємство.

5. Акцизна марка – це:

- а) податок на високорентабельні товари (продукцію), включений до їх ціни;
- б) спеціальний знак, яким маркують алкогольні напої та тютюнові вироби і наявність якого підтверджує сплату акцизного збору, легальність увезення та реалізації цих виробів на території країни;
- в) податки на товари і послуги, включені до ціни і сплачувані за рахунок покупців.

6. Біржі, на яких операції здійснюють представники різних країн світу це:

- а) державні біржі;
- б) національні біржі;
- в) міжнародні біржі.

7. Інвестиції – це:

- а) показник оцінки ефективності використання прибутку;
- б) вкладення капіталу в підприємницьку діяльність з метою забезпечення його збільшення у майбутньому;
- в) кількісне співвідношення доходів і витрат.

8. Неспроможність підприємства (фірми) своєчасно платити за своїми фінансовими зобов'язаннями це:

- а) банкрутство;
- б) санація;
- в) неплатоспроможність.

9. Процес перенесення авансованої раніше вартості всіх видів засобів праці на вартість продукції, що виробляється, з метою її повного відшкодування це:

- а) асоціація;
- б) моральний знос;
- в) амортизація.

10. Ризик зміни ціни внаслідок дії різних ринкових факторів на діяльність підприємства це:

- а) комерційний ризик;
- б) ціновий ризик;
- в) витратний ризик.

II ЧАСТИНА (ПРАКТИЧНА)

Практичні завдання (5 задач по 20 балів).

1. Розв'яжіть практичну задачу.

Підприємець реалізує 30 шт. книжкових шаф, ціна кожної – 1000 грн. Який дохід отримує підприємець, якщо продасть весь товар?

- а) 30000 грн.;
- б) 3000 грн.;
- в) 1000 грн.

2. Розв'яжіть практичну задачу.

Оптова ціна комп'ютерного крісла склала 650 грн., націнка магазину – 120 грн. За якою ціною магазин буде реалізовувати цей товар?

- а) 650 грн.;
- б) 530 грн.;
- в) 770 грн.

3. Розв'яжіть практичну задачу.

Фінансовий результат підприємства до оподаткування у 2019 році склав 180 тис. грн., податок на прибуток було сплачено у розмірі 30 тис. грн. Визначте, яку суму чистого прибутку підприємство отримало у 2019 році.

- а) 150 тис. грн.;
- б) 180 тис. грн.;
- в) 210 тис. грн.

4. Розв'яжіть практичну задачу.

Загальний фонд оплати праці на підприємстві у 2019 році склав 2250 тис. грн., загальний відсоток всіх податків з фонду оплати праці, який перераховується в бюджет у 2019 році склав 934 тис. грн. (41,5%). Розрахуйте скільки склав чистий річний фонд оплати праці підприємства у 2019 році.

- а) 1316 тис. грн.;
- б) 3184 тис. грн.;
- в) підприємство сплатило в бюджет іншу суму.

5. Розв'яжіть практичну задачу.

Чистий дохід підприємства у 2019 році склав 250 тис. грн., податок на додану вартість (ПДВ) – 50 тис. грн. Розрахуйте загальний дохід від реалізації продукції.

- а) 300 тис. грн.;
- б) 200 тис. грн.;
- в) 250 тис. грн.

Голова фахової атестаційної комісії

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Список використаної літератури.

- 1 Азарян, О. М. Організація і технологія торгівлі: підручник: / О. М. Азарян, Е. М. Локтєв, В. П. Оліфіров. – Вид. 2-ге, розшир. та допов. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010 . – 608 с
- 2 Алексєєв, М.М. Планування діяльності фірми: навч.-метод. посібник / М.М. Алексєєва. – К.: Фінанси і статистика, 2011. – 248 с.
- 3 Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. - К.: "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
- 4 Антонюк, Я. М. Комерційна діяльність: навчальний посібник / Я.М. Антонюк, І.М. Шиндировський І. М. – Львів: «Магнолія», 2011. – 332 с.
- 5 Антонюк, Я. М., Організація виставкової діяльності / Я.М. Антонюк, І.М. Шиндировський І. М. – Львів: Вид-во ЛКА, 2015. – 328 с.
- 6 Апопій В.В. Комерційна діяльність: підручник / В.В. Апопій. – К.: Знання, 2008. – 558 с.
- 7 Апопій, В.В. Організація торгівлі: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Апопій. – К.: «Центр учбової літератури», 2008 . – 632с.
- 8 Апопій, В.В. Основи підприємництва / В.В. Апопій, Н.О. Шутовська, С.А. Серєда. – Львів: «Новий світ-2000», 2013. – 323 с.
- 9 Балабан, П.Ю. Комерційна діяльність / П. Ю. Балабан, М. П. Балабан, Т. Л. Мітяєва, О. М. Михайленко, Л. О. Попова, М. М. Хурса. – К.: Знання, 2015. – 500 с.
- 10 Бєвз, С.І. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навч. посіб. / С.І. Бєвз. – К ПП «Фірма «Гранмна». 2012. – 292 с.
- 11 Варналій, З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики / З.С. Варналій. – 4-те вид., стер. – К.: Т-во Знання, КОО, 2008. – 302с.
- 12 Варналій, З. С. Основи підприємництва: навч. посіб. / З. С. Варналій. – Вид. 3-тє, [переробл. та доповн.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 350 с.
- 13 Васильців Т. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, О. І. Іляш, Н. Г. Міценко. – К.: Знання, 2013. – 446 с.
- 14 Васильців, Т.Г. Бізнес-планування: навчальний посібник / Т.Г. Васильців. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
- 15 Власова, Н.О. Економіка торгівлі: навчальний посібник / Н.О. Власова, Н.С. Краснокутська. - Х.: Світ Книг, 2015. – 473 с.
- 16 Герасименко А. Г. Аналіз і контроль концентрації суб'єктів господарювання: підручник / А. Г. Герасименко. – К.: Патерик, 2014. – 484 с.
- 17 Гой, І.В. Підприємництво: навчальний посібник / І.В. Гой. – К.: ЦУЛ, 2013. – 368 с.
- 18 Гриньов Б. Економічний аналіз торговельної діяльності: посібник / Б. Гриньов. – К.: ЦУЛ, 2017. – 392 с.
- 19 Грищенко, І.М. Комерційна діяльність посередницьких підприємств / І.М. Грищенко. - Київ: Грамота, 2009. – 448 с.

- 20 Должанський, І. З. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посібник / І. З. Должанський, Т. О. Загорна. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2009. – 384 с.
- 21 Дудяк, Р.П. Організація біржової діяльності: основи теорії і практикум: навч. посібн. / Р.П. Дудяк, С.Я. Бугіль. – Львів: “Магнолія – 2006”, 2007. – 360 с.
- 22 Кваско А.В. Аналіз фінансово-економічної діяльності поліграфічних підприємств: Підручник / А.В. Кваско, Н.І. Передерієнко.– К.: КПІ ім. І. Сікорського», 2017. - 381 с.
- 23 Ковальчук, І. В. Економіка підприємства: навч. посіб. / І. В. Ковальчук. – К.: Знання, 2008. – 679 с.
- 24 Козловський, В.О. Основи підприємництва. Практикум: навчальний посібник / В.О. Козловський. – вид. 5-те доп. і перероб. – Тернопіль: ТоЗВ «Тернопіль граф», 2005. – 297 с.
- 25 Косова Т. Організація і методика економічного аналізу: посібник / Т. Косова, П. Сухарев, Л. Ващенко, І. Гречина. – К.: ЦУЛ, 2017. – 528 с.
- 26 Косова Т.Д. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / Т.Д. Косова. – К.: ЦУЛ, 2017. – 440 с.
- 27 Крамаренко, В.І. Біржова діяльність/В.І. Крамаренко.–К.:ЦУЛ, 2003–252 с.
- 28 Кучеренко, В.Р. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): Навч. посіб. / В. Р. Кучеренко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
- 29 Лаврів, Л. А. Планування діяльності організації : навчальний посібник / Л.А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2013. – 320 с.
- 30 Лапуста, М.Г. Підприємництво: підручник / М. Г. Лапуста. – М.: Инфра-М, 2007. – 667 с.
- 31 Македон, В. В. Бізнес-планування: навч. посібник / В. В. Македон. – К.: ЦУЛ, 2009. – 236 с.
- 32 Маліновська, О. Державне регулювання підприємництва: теорія, методика, практика / О. Маліновська, Р. Тринько. – Львів : ЛДУВС, 2007. – 184 с.
- 33 Мещерякова, Т. К. Біржова справа: практикум / Т. К. Мещерякова, В. О. Козловський, О. Й. Лесько. – Вінниця: ВНТУ, 2010. – 78 с.
- 34 Мних Є. В. Фінансовий аналіз : підручник / Є. В. Мних, Н. С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
- 35 Мних Є.В. Фінансовий аналіз : підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.
- 36 Мулик Т. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / Т. Мулик, О. Материнська, О. Пльонсак. – К.: ЦУЛ, 2017. – 384 с.
- 37 Пепа, Т.В. Біржова діяльність: навчальний посібник / Т.В. Пепа, Т.І. Пішеніна, В.В. Лавринович. – К.: «Ліра-К», 2014. – 540 с.
- 38 Петухова, С. В. Бизнес-планирование. Как обосновать и реализовать бизнес-проект. – М.: Омега-Л, 2013. – 176 с.
- 39 Половцев, Ф.П. Комерційна діяльність. Підручник / Ф.П. Половцев. – М.: «Инфра-М», 2008. - 248с.

- 40 Покропивний, С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: навч. посібник / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиденко, О.Г. Дерев'янка. – К.: КНЕУ, 2010. – 379 с.
- 41 Попов, В. М. Бизнес-планирование: учебник / В. М. Попов, С. И. Ляпунов, С. Г. Млодик. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2009. – 816 с.
- 42 Резго, Г.Я. Биржевое дело: учебник. / Г.Я. Резго, И.А. Кетова. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 272 с.
- 43 Скібіцький, О.М. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька. – К.: Кондор, 2011. – 912 с.
- 44 Сокольська Р.Б. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Р.Б. Сокольська. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 92с.
- 45 Солодкий, М.О. Біржовий ринок: навч. посіб. / М.О. Солодкий. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 565 с.
- 46 Солодкий, М.О. Основи біржової діяльності: посібник / М.О.Солодкий, С.А.Стасіневич, Т.Ю. Андросович. – К.: Видавничий центр НУБіП України. – 2012. – 153 с.
- 47 Сохацька О.М. Біржова справа: Підручник / О.М. Сохацька. – 2-ге вид. змін. й доп. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. – 632 с.
- 48 Тарасенко Н. В. Економічний аналіз. Практикум: навч. посібник / Н.В. Тарасенко. - Львів : Новий Світ-2000, 2014. - 280 с.
- 49 Тарасюк, Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посібник / Г.М. Тарасюк. – К. : Каравела, 2006. – 280 с.
- 50 Тетарчук І.В. Біржове право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів / І.В. Тетарчук. – К.: Знання, 2016. – 244.
- 51 Тринька Л. Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посібник / Л.Я. Тринька. - К.: Алерта, 2013. - 568 с.
- 52 Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська. - К. : Алерта, 2013. - 567 с.
- 53 Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Ю.М. Тютюнник. – К.: Знання, 2012. – 815 с.
- 54 Тягунова, Н.М. Торговельна логістика. Кредитно-модульний курс. Навчальний посібник / Н.М. Тягунова. – К.: ЦУЛ, 2014. – 148 с.
- 55 Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 156 с.
- 56 Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник / Л. С. Селіверстова, О. В. Скрипник. – К.: ЦУЛ, 2012. – 274 с.
- 57 Фінансовий аналіз: теорія та практика / О. Я. Базилінська. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
- 58 Шалева, О.І. Електронна комерція / О.І. Шалева. – К.: ЦНЛ, 2011. –215 с.
- 59 Швиндаренко, Г.О. Економіка підприємства: підруч. / Г. О. Швиданенко, В. Г. Васильков, Н. П. Гончарова. – К.: КНЕУ, 2009. – 598 с.

- 60 Школьник І. О. Фінансовий аналіз: підручник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека, Н.А. Дехтяр, О.В. Люта, Н.Г. Пігуль, О.М. Пахненко. – К.: ЦУЛ, 2016. – 368 с.
- 61 Шубіна С. Фінансовий аналіз. Практикум / С. Шубіна, В. Швадченко, О. Мирошник. – К.: ЦУЛ, 2017. – 296 с.
- 62 Юрко, І.В. Торгівельне підприємництво / І.В. Юрко. – К.: ЦУЛ, 2014. – 232 с.
- 63 Яковлєв, Ю.П. Економіка торгівлі / Ю.П. Яковлєв. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2009. – 355 с.
- 64 Ясинський, В. В. Бізнес-планування: теорія і практика : навч. посіб. / В.В. Ясинський, О.О. Гайдай. – К.: «Каравела», 2006. – 232 с.